

Tvangslidelse - forståelse, diagnostisering og behandling

ANMELDT AV

Bjarne Hansen

PUBLISERT 1. juni 2005

Jarle Eknes **Tvangslidelse – forståelse, diagnostisering og behandling**

Universitetsforlaget, 2004 Kr 379 sider. ISBN 82-15-00540-3

Tvangslidelser regnes å være den fjerde største gruppen innen psykiske lidelser og rammer omtrent 2 % av befolkningen i løpet av livet. Men som det blir påpekt i boken har kunnskapen om tvangslidelse vært høyst varierende i fagmiljøene.

Det blir innledningsvis gjort klart at boken er «ment som et bidrag for å gjøre relevant kunnskap om forhold knyttet til tvangslidelse lett tilgjengelig for fagpersoner og andre interesserte. Men først og fremst er det en fagbok rettet mot psykologer, leger, vernepleiere, sykepleiere og andre som arbeider klinisk med psykisk helse». Bokens målgruppe er med andre ord svært bred.

I den første delen av boken blir tvangslidelser presentert fra et historisk perspektiv. Informasjon om lidelsens forekomst og beskrivelse av relevante symptomer blir også vektlagt. Det er god bredde i beskrivelsen av ulike tvangstanker og tvangshandlinger. Dette er en stor styrke for boken da lidelsen kjennetegnes ved stor variasjon i symptomutforming.

Beskrivelsen av årsaker til lidelsen fremstår som noe bastant gjennom utsagn som at lidelsen «sjelden eller aldri» utvikles uten at en er genetisk disponert for dette. Kognitive modeller for utvikling og opprettholdelse av lidelsen blir i liten grad nevnt.

Dette bryter med en trend innen forskningslitteraturen der fokus på årsaksforklaringer har blitt nedtonet til fordel for beskrivelse av mekanismer som bidrar til opprettholdelse av lidelsen.

I forhold til diagnostikk fremstår boken som omfangsrik og god. Flere lidelser som regnes å være beslektet med tvangslidelser, eller som ofte opptrer sammen med lidelsen, blir beskrevet. I denne delen av boken kommer forfatterens primære interesseområder tydelig frem. Det kan her nevnes at det er brukt nærmere ni sider på beskrivelse av autisme, mens beskrivelsen av andre angstlidelser, som er de vanligste komorbide tilstandene, er beskrevet på mindre enn en side.

I forhold til psykologiske og miljøterapeutisk behandling fremstår boken som noe overflattisk. En rekke tilnærminger blir nevnt, men her savnes det at forfatteren i større grad går i dybden. Flere pasienteksempler, flere råd knyttet til behandlingsmessige utfordringer og typiske «fallgruver» hadde hevet fremstillingen. Det er også en svakhet for boken at teknikker fra kognitiv terapi i liten grad nevnes. I forhold til medikamentell behandling er boken omfattende og god.

I bokens siste kapittel gir forfatteren en svært interessant beskrivelse av tilnærminger knyttet til behandling av personer med psykisk utviklingshemming. Dette kapitlet inneholder mange og gode pasienteksempler. Det er også tydelig at det er skrevet med en entusiasme som lesere kan nyte godt av.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 42, nummer 6, 2005, side

ANMELDT AV

Bjarne Hansen